

Иван Бунин

ЛИСТОПАД

И ДРУГИ СТИХОТВОРЕНИЯ

В перевод на Елена Карайска

**ИВАН БУНИН
ЛИСТОПАД
И ДРУГИ СТИХОТВОРЕНИЯ**

Превод: Кирил Кадийски

chitanka.info

В една многотомна антология на руската поезия от епохата, за която Иван Бунин до края на дните си, вече „побелял, сух, но все още ядовит“, не пести ни злъч, ни ярост, пише, че „прозаикът засенчва поета в Бунин“.

Йосиф Бродски, другият руски Нобелов лауреат в изгнание, се учудва, че Бунин все още е подценяван като поет заради прозаика и че на пейзажиста Бунин се отдава предимство пред дълбокия философ и мислител.

Може би това са двете гледни точки: на миналото и на бъдещето.

Истина е, че Бунин няма нищо общо с тенденциите на съвременната нему руска поезия, но още по-голяма истина е, че той има кръвна връзка с руската душевност и сетивност, с руския пейзаж и богатата руска традиция.

А това е много по-ценно за един писател от ефимерната принадлежност към едно или друго литературно течение. Нещо, към което се стремят (и го постигат без особена трудност) мнозина.

Бунин е от малцината.

От ония, които, ценейки миналото, не се подчиняват на настоящето, за да имат бъдещето.

Кирил Кадийски

ПУСТИННИТЕ ПОЛЯ, ПЕЙЗАЖИТЕ ПРЕД МЕН...

*Пустинните поля, пейзажите пред мен —
селца, синеещи в унии безмълвно —
и стинецият свод, и свъсеният ден:
как всичко в тоя свят със смътна скръб е пълно.*

*Но тази скръб не ме тревожи, ни гнети,
а стръв за творчество пробужда в мен, и жажда;
и сякаш старата любов се пак възражда,
и пак за някаква раздяла ми шепти.*

*Внимателно следя как пъстро се златеят
дъбравите навред — по всеки рът и склон,
как все по-бледен е самият небосклон
и съхнат жълтите стърнища и пустеят.*

*Тъй близка никога за мен не е била —
с печал и красота за сетен път под свода —
поезията на вглъбената природа,
поезията на пустинните поля.*

В СТЪМЕНИТЕ ПОЛЯ КАТО В МОРЕ БЕЗКРАЙНО...

*В стъмените поля като в море безкрайно
печалната заря помръкна и замря
и падащият мрак прокрадва се потайно
след нямата заря.*

*Лалугери цвъртят в житата безпределни,
а там, по синора, в притихналия мрак, —
подобно тайнствен дух — и съсел ще се стрелне
и ще изчезне пак.*

ЗАТИШИЕ

*След дните мрачни със среднощна самота
настават светли дни — за сетно сбогом време;
над тихите поля денят спокойно дреме
и дивни размисли навява вечерта.*

*Степта мълчи — ни звук, ни някакво движение.
Прозрачен, въздухът трепти пред моя взор:
жълтеещият лес от слънце нажежен е,
пламти — златист пожар в бездънния простор.*

*Брезовите листа — безшумни переруди,
сред паяжините оплетени — блестят
и лекият ветрец ги сепва и ги буди
и в сухата трева безпомощно валят.*

*В пустинното небе, високо над земята
се носят облаци — воал от светлина.
И всичко светло е, с мълчание обвято,
в душата и край теб — покой и тишина.*

САМ В НОЩТА ИЗЛИЗАМ — НИКОЙ НЯМА...

*Сам в нощта излизам — никой няма,
стъпките ми зъзнецо хрустят,
парка чер е озвездил студът
и по стрехите белее слама:
траури среднощни там лежат.*

НЕ ВИЖДАШ ПТИЦИ...

*Не виждаш птици. Гнила влага
в болнавия оголен лес.
И няма гъби, но в оврага
дъхти на гъби и до днес.*

*Степта по-светла е, по-ниска.
Трева изгнила по пръстта.
И под дъжда, не спрял да плиска,
чернеят влажните листа.*

*В полето — вятър. Сив — простора,
студен и свеж... По цели дни
далече от села и хора
се скитам в тия равнини.*

*И все на кон, по свойте дири,
дочувам като в тъжен сън
как вятър в двете цеве свири
и пее с монотонен звън.*

КАК ВСИЧКО Е СУРОВО, СНЕЖНО...

*Как всичко е сурово, снежно.
Как мрачен, сив е нощният простор!
Прозорците в мъглата пламенят нежно
по всеки селски просешки коптор.*

*И северната нощ — ужасна, мудна, строга —
възнася своето величие над нас...
Как сладка ми е мойта мечешка бърлога
в мъгливия среднощен мраз.*

ВСЕ ОЩЕ СЪМВА СЕ, ЕДВА...

*Все още съмва се, едва
синяят сенките на двора
и под навеса зад обора
сребрее хладната трева.
Но въвн кънти топорът пак
и всичко е в лъчи облято,
и плахо гълъбово ято
белее като преспа сняг.*

*А кукувица от зори
пак пророкува зад реката,
на злак и гъби в хладината
ухаят младите гори.
На слънце светлата река
трепти и радостно се смее
и весела бухалка пее,
кънти в ехтящата лъка.*

ГРОБОВЕ, МЕЛНИЦИ, ПЪТЕКИ И МОГИЛИ...

*Гробове, мелници, пътеки и могили —
помръкна всичко, скри се в тъмното от нас.
Угасна залезът, изтля с последни сили,
но нещо чака все догарящият час.*

*И ето, идва Тя — самата степна Нощ е!
След нея синкав мрак над всичко затрептя.
Самотна, тъжна пак, унесена все още
сред буйните жита върви на запад Тя.*

*Поспре на синора и слуша тишината...
И взира се натам, към призрачната шир,
където класове трептят в дрезгавината —
контурно очертан сред сумрака шпалир.*

*И в нейните очи загадъчно-унили
царят спокойствие и размисъл дълбок,
познати само на безмълвните могили,
на стихналата степ и звездния чертог.*

НЕУЛОВИМ СВЕТЛИК РАЗЛЯ СЕ НАД ЗЕМЯТА...

*Неуловим светлик разля се над земята,
над стрехите на тихите села.
Все по-отчетливо крещят в зори ятата
далеко там — сред степната мъгла.*

*И няма жив човек — ни звук, или тревога...
Спи сочният овес под сънни небеса...
Спи влажна ветрушка на хълмчето край слога,
напрашена от матова роса.*

*Ала зазаря се... Над ниви и поляни
неуловим зелен светлик се засребри.
И в хладните лъки мъгли благоуханни
се вият като тимиама в зори.*

С МЪГЛИЦА СЯКАШ ЧЕ ЗАМРЕЖИЛ ДАЛНИНАТА...

*С мъглица сякаш че замрежил далнината,
на коси струи дъжд внезапно се изля —
и пак бездънни се синяят небесата
над освежените поля.*

*И топло, влажно е. На мед дъхти ръжста,
на слънце, с блясък мек, житата се люлеят,
а там, в брезичките, сред злачните листа
авлигите безгрижно пеят.*

*И весел, звучен лес, и вятър сред брезите
повява ласкаво, а белите брези
в елмазен шушнец дъжд изплакват си сълзите
и се усмихват през сълзи.*

КОГАТО СЛИТА В НОЩ БЕЗЛУННА...

*Когато слита в нощ безлунна
над зданията тежък сън
и завилнялата фъртуна
изтръгва глух камбанен звън —*

*как страшно му е на сърцето!
Как вяло иде в тоя час
през стоновете на небето
невнятният метален глас!*

*Светът е пуст... И в лед — земята.
Сняг трупове е завял,
ехтят камбани в мрачината,
звездите гаснат в здрача бял*

*и на пустинното, велико,
всемирно гробище без свян
кръжи смъртта с дивашки кикот
и вее своя сив саван.*

РОДИНАТА

*Под свод от гибелно олово
навъсен гасне зимен ден
и боров лес мълчи сурово,
и никакви села край мен.*

*Мъглица само, млечносиня —
смирена нечия печал —
над заснежената пустиня
смекчава зрака помъртвял.*

РЪКАТА ТИ ВЗЕМАМ И ДЪЛГО ДЪРЖА Я ТАКА...

*Ръката ти вземам и дълго държа я така.
Ти вдигаш очи, със сърце от истома примряло;
животът ти цял е в ей тая ръка,
и чувствам те цяла — с душата и твоето тяло.*

*Какво още? Може ли някой да е по-блажен в тоя
час?*

*Но ангелът — буря и пламъци — с мощ страховита
лятящ над света, да погубва със смъртната
страст,
ни вече връхлита...*

КИПАРИСИ

*Пустинната Яйла, от облаци димяща...
И сводът замъглен с морето се е слял.
Там, долу — див прибой вълните с яд запраща,
а тук е сън дълбок и тягостна печал.*

*И нека там — в града, край залива — бурливо
животът да блести... Далече от гмежта,
тук кипариси бдят и строго, мълчаливо
с походка плаха пак разхожда се Смъртта.*

*Не ги смуцават тях житейските повели
и само привечер камбана заехти,
зове към стражата на кръстовете бели
и скръб навява, и униващо гнети.*

ПЛЕЯДИТЕ

*Стъмни се. В сумрака, край езерата чисти,
вървя вгълбен, без път.
На свежа есен, плодове и листи
градините дъхтят.*

*Листакът оредя — и звездното сияние
сред клоните искри.
Пристъпвам бавно аз — и мъртвото мълчание
в алеите цари.*

*Отекват стъпките сред ноцната прохлада.
И — герб на царска мощ —
горят студените, елмазните Плеяди
в притихналата ноц.*

ГОРИ, ГОРИ...

*Гори, гори. Денят тъмнее;
долът синее, с мътен зрак
тревата от роса сребрее...
И совите се будят пак.*

*На запад борове в редица
под строй се низжат... И гори
не мътно слънце, а Жар-птица
там — вдън вековните гори.*

ЛИСТОПАД

*Лесът — изписан трем — стена
лилава, златна и багряна,
осята с весели петна,
виши над светлата поляна.*

*Брезичките с резбат контур
златеят в чистия лазур,
елите — кулички — тъмнеят
и между кленовете греят
тук-там в листака оредял
прозорчета, денят сияе;
през лятото изсъхнал цял,
на дъб и бор лесът ухае
и влиза в трема пъстър Тя —
вдовица тиха, Есента.*

*Сега на пустата поляна,
в широкия безлюден двор
не паяжина среброткана
блести, а мрежа на стобор.
Цял ден игрите си не спира
последна пеперудка пак
и като лист, покрит с варак,
на паяжината замира,
събрала сетна топлинка;
така е светло днес, така,
такава мъртва тишина е
в леса, в самата висина,
че може в тая тишина
да чуеш листът как витае.
Лесът — изписан трем — стена*

лилава, златна и багряна
виши над голата поляна,
опиянен от тишина;
изцвърка дрозд и апрелита
в гъстака, в сянката, пропита
с прозирен кехлибарен зрак;
в небето сипне се рояк
скорци, останал сам да скита,
и бързо всичко стихне пак.

Последни мигове наслада!
И знае Есента, че той —
дълбокият и ням покой —
предвестник е на листопада!
Мълчеше, странно занемял,
лесът и в залеза, когато
с отблясъци от жар и злато
пожарът трема бе огрял.
А после страшен мрак припадна.
Възлиза месецът, лесът
в роса е, сенките растат,
нощта е бледа и прохладна,
със скреж по голата земя
и с мъртви листи под краката;
и тръпне Есента, сама
след непрогледната тъма.

Сега е друга тишината,
заслушай се — расте навред
и с хладна, стряскаща позлата
се вдига бавно месец блед;
в гората сенките скъсява —
син дим пълзи, блести роса —
и гледа те в очите право
от своите мрачни небеса.
О, мъртъв сън на нощ мъглява,
о, страшен час на чудеса!

Със сребърна мъгла застлана,
светлее голата поляна;
лесът, избелен през нощта,
със своята хладна красота
вещае сам смъртта си близка;
а совата седи, мълчи
и с тъпо втренчени очи
току зловецъ се закиска
и с шум се срине, полети
с крила овлѣгнали и меки
и в храста пак се приюти,
с окръглен поглед стряска всеки
и ушеста глава върти
тревожно, сякаш в изумление;
а пълен с пари на разтление,
с мъглица, с влажен дъх на тлен,
лесът немее вцепенен...

Не чакай: няма да изгрее
пак слънцето. Дъждец, мъгла
леса обвили са, мрачнее...
Нощта не всуе бе дошла!
Но Есента е затаила
това, с което е била
засегната и днес унила
ще се затвори, ще мълчи:
да плиска дъжд и да фучи
зъл вятър в нощите студени,
и в мрака с пламъци зелени
да греят вълчите очи!
Лесът е като трем без хора,
цял потъмнял е и прогнил;
Септември, буйствал из простора,
тук-там стрехата е свалил
и с шума входа е заринал,
нощес е паднал скреж, застинал
и тае, всичко умъртвил...

Чуй — ловни рогове в полята
тръбят и меденият стон
е като тиха скръб, разлята
под свъсения небосклон.
През шум на листи в далнините,
в леса зареял своя зов,
зове пак скръбен рог ловците
и сбира псетата на лов,
и носи вятърът суров
звънливия им лай в тъмите.
Ще плиска леден дъжд от днес;
кръжат листа, отворед подобрани,
и гъски в чезнещи кервани
летят над глъхнещия лес.

Но дните нижат се... Колони
от дим възправят се в зори;
мълчи лесът с бакърни клони,
земята скрежът посребри
и бледното лице умила,
и в хермелинов скъп контош
излиза Есента унила
за сетен път след тая нощ.

Студено, пусто... През врата
от две изсъхнали осини
се мяркат долините сини
и шир — пустеещи блата,
и път, поел на юг, далече —
отдавна всички птици вече
от бури и фъртуни тук
спасили са се пак на юг;
и Есента ще се отпрати
натам — ще тръгне тя в зори
и трема пуст ще изостави
навеки в голите гори.

О, сбогом, лес! Прощавай! Знай,
последен хубав ден това е
и скоро сняг ще засияе —
да грейне тоя мъртъв край!
Как странни ще са в белотата
на голия и леден ден
и тремът празен, и къщята
на тихите селца пред мен,
и небесата, и безкраят
с потъналите в сън гори;
и радостни, че сняг искри,
самури, белки ще играят
и ще се гонят с весел бяг
сред преспите от пухкав сняг!

А с танца буен на шамана
в тайгата гола ще влетят
зли ветрища от океана,
ще стенат, преспи ще въртят,
ще вият като звяр в полето.
Ще сринат трема — под небето
ще щръкнат голи кол до кол
и там, на тоя скелет гол,
ще виснат скрежове космати
и после в свода посинял
ще грейнат ледени палати
и от сребро и от кристал.

А през нощта между аркадите
ще блесне щитът на Плеядите
със своята бяла звездна жар:
в часа, когато сред мълчание —
огромен мразовит пожар —
цъфти Полярното Сияние!

ЗНОЙ

*Сухо пясъкът горещ проблясва,
схнат мрежите... Горещина.
Тихо е морето и приплясва
в пясъка кристалната вълна.*

*Чайка в зноя блесна с рязък крясък —
сянката ѝ спусна се над мен —
и потъна в слънчевия блясък...
Сънен ден, от зноя ослепен...*

*И лежа аз, упоен от зноя,
парк сънувам, мрак сред грот дълбок.
Кипариси в боен строй в покоя
пазят зорко звънък водоскок.*

*Мраморът под тисовете с рози
целият увит е, цял е в цвят.
И гори сред кипариси този
залив — сякаш с пламък син налят.*

ОГРОМНА ШАМАНДУРА СЪС СИНДЖИР...

*Огромна шамандура със синджир.
И в залива, бушуващ с ярост дива,
тя скача и се мята, и се срива
и глухият ѝ звън ехти безспир.*

*В мъглата гъста губи се брегът.
Нощта се спуска, мрачини безлунни
и в мрака празните рибарски шхуни
на пристана се блъскат и скриптят.*

*А мачтите сред своята висота
насам-натам се люшкат в тъмнината
и реите им, килнати в мъглата,
са сякаш черни кръстове в нощта.*

ДИМИ ПОЛЕТО, БЕЛЕЕ СВОДЪТ...

*Дими полето, белее сводът,
в степта мъглива пищят орли
и звънко-див е плачът им гладен
сред здрача хладен, пропит с мъгли.*

*В роса — крилата, в роса — бурянът,
благоухае пак тоя свят...
И тъй са сладки гладът ти, пролет,
зовът за полет и бодър хлад.*

*Ти властваш вече — димят полята,
в пожари жарки зазаря ден.
И все по-властно орлите пискат
и в пари дискът виси червен!*

СЕГА СКРЪБТА МИ Е СПОКОЙНА...

*Сега скръбта ми е спокойна,
с годините се проясни
и виждам там, където знойно
изтляха летните ми дни.*

*Наесен тъй в крайморска вила
по-ясно чуваш в късен час
прибоя: стонът на Сибила
безстрастна, сляпа, с мъдър глас.*

*И призори в степта по-ясно
камбана някъде звъни —
спокойна, веща, неподвластна
на дребни скърби и злини.*

ЯСНА ЕСЕННА НОЩ СЪС ЗВЕЗДИ ВКОЧАНЕНИ...

*Ясна есенна нощ със звезди вкочанени!
Как унило и скръбно блестите, звезди!
Сводът — мрачен и глух като купол на църква,
а сред залива — тъмни и мъртви води.*

*Смътно Млечният път над морето белее
сякаш нощен саван, сякаш процеп над глъб —
бездна с Нощи Предвечни и етер отвъден,
дето няма ни радост, ни скръб.*

*И звездите студени, проблясващи мрачно
с безнадеждния трепет на мътния зрак
ни говорят едно — за предвечната мъка
на отвъдния мрак.*

ПЕЧАЛНАТА БАКЪРЕНА ЛУНА...

*Печалната бакърена луна
виси, но всичко тъне в тъмнина.
Луната топъл зрак в тъмата сее
и над блатата ален сумрак тлее.
Как късно е — такава тишина!*

*Луната май съвсем ще онемее:
поникна от самата мрачина
и — допотопна роза — аленее.*

*Звездите гаснат. Светла далнина.
Вода на хоризонта се сребрее,
осеяна от лунните петна.
Печален лик огледала, светлее
луната в ранната виделина.*

Комар звъни. На тлен и топло вее.

ЗИМЕН ДЕН В ОБЕРЛАНД

*С лазурен пламък са просторите наляни...
Прекрасен зимен ден пред смаяния взор,
с излети върхове в бездънния простор —
полярна красота на ледени титани.*

*По склоновете се чернеят в пристъп горд
гори и между тях — сребреещи поляни,
а по-нагоре се катерят изтерзани
останки от ели и от алпийски бор.*

*Зове ги тази вис със снежните пустини
и мами те и теб — на дивото другар —
цял ден да вдишваш мраз и всичко в теб да стине;*

*и тъй да разбереш, че си пигмей и цар,
че купол чист на храм са небесата сини
и грее Зилберхорн — оледенял олтар!*

КОНДОР

*Грамади остри, щръкнали в простора,
от океана — в небесата чак;
под тях брегът е — див, пустинен бряг,
над тях — кондорът, тежък от умора.*

*Денят догаря. В бездните и в зора
нощта се стеле. С раснещия мрак
се спуска плавно в тоя камънак
сакато-плещест и изпит кондора.*

*И дълъг вик, звънящ от мъка вик
раздава се и жалостно, и властно,
и се изгубва в свода... Но безстрастно*

*морето пак синее. В тоя миг
нощта скалите скрива и немее,
и дъх на гибел, хлад пустинен вее.*

ЗАПУСТЕНИЕ

*Прибирах се по склона край Ока,
покрай горички, по брега нагорен,
любухах се на гладката река
и кръгозора нисък и просторен.
Бе топъл, тихо гаснещ ден. Сред клек
жълтееше в брезака шума свежа
и далнини през рехавата мрежа
синееха се — като намек лек.
В леса отдавна трелите замряха,
единствено синигери цвъртяха.*

*Поспирах се, как пъстро бе край мен,
а зад рида овощната градина
избухна с листопада си червен
и мярна се домът — като руина.
Отвори Глеб към стария балкон
и поговори с мене в поза чинна,
донесе самовара — и премина
през гостната печален, нежен стон.
В креслото седнах, близо до стъклата,
и слушах как той глъхне в мрачината.
Среброто му бе лъснато до звън.
А аз се взирах в клена зад балкона,
във вишневия тих пожар навън.
Бе в сини облачета небосклона
и гаснеше навъсенният ден.
А вътре — като в гроб — сред тишината
разхождаше се плахо самотата
и призрака ѝ бродеше край мен.
След самовара стаята беззвучно
говореше ми: „Скучно, братко, скучно!“*

Край печката, на слама, аз видях
куп ябълки; иконата старинна
мълчеше — цяла в паяжини, в прах.
Тъмнееше отсреща клавесина.
Докоснах го — и горестния звук
отекна в мен. Трептящ и романтичен,
той жалък бе, но толкова привичен
за моя дух, сроден със всичко тук:
тъй някога сред скърби и печали
и бабите ни май са се терзали.

Две свещи, за да сплаша тоя мрак,
запалих; те игриво заблестяха
и сенките пробудиха се пак,
и тутакси стъклата посиняха...
Но моят дом сред тия светлини
защо тъй беден, малък е... О, зная —
той много стар е. Време е накрая
стопаните си всичко да смени.
Как страшно е. Все мъка, все тревога.
Дошъл е час за равносметка строга.

Октомври е. Печална — вечерта!
Обичах тая късна руска есен:
горичката с бакърени листа,
простора свъсен, вятъра понесен,
стоманено-светливата Ока,
която виеше се — лента сива —
посред лъки, сред пустошта мъглива
и с руска скръб поеше ме така...
Но дните бързат, тягост и безделие.
И пак жадувам блясък и веселие!

Гнети ме тая няма тишина.
И родното гнездо сред запустение.
Израснах тук. Но гледай — мъртвина,

заглъхнал парк. Над къщата — разтление.
И пламъчето днес едва гори!
Нагарят вече свещите, тъмнеят
и вцепенени стаите немеят,
и няма скоро да се зазори.
Часовник цъка и домът беззвучно
ми казва: „Без стопани тук е скучно!“

За отдих вече ред е... Виждаш ти:
поля, гори — навред е пустош глуха...
Аз чакам пак топор да закънти,
аз жадно чакам дръзката разруха,
ръце могъщи, смели гласове;
животът тук, макар и с груба сила,
да цъфне пак над прашната могила;
уви, звъна от мъртви часове
през есенните дълги, скучни нощи
не ми се слуша — кой търпял би още!“

НА ПРОЗОРЕЦА, СРЕБРИСТ ОТ ИНЕЯ...

*На прозореца, сребрист от инея,
хризантеми сутринта съзрях.
В горните стъкла сияе синия
чист простор — над стряха в снежен прах.*

*Расне слънце, бодро от прохладата,
и злати стъклата бистри пак.
Утринта — и тиха е, и млада тя,
радостна сред преспи пухкав сняг.*

*Цяло утро ярките и чистите
краски аз ще гледам възхитен.
И до пладне ще искрят сребристите
хризантеми, цъфнали за мен.*

ДАГЕСТАН

*Бъди нащрек, стъпи на стремена.
Клисура с мрак, с гърмящи водопади.
И до небето скалните грамади
стърчат сред пролома — като стена.*

*Над лоба им — елмази, мрак дълбок,
а на гръдта, в зловец покой, в тъмите
лежи аул: не — змей хилядоок
гнезди във висините.*

ПРЕД МЕН — ЯЙЛА...

*Пред мен — Яйла. Ръце на фурии
над скални бездни е прострял —
бодлив, осакатен от бури —
изсъхнал, звънък астрагал.*

*В зори орле, от страх примряло,
прописква като василиск,
в просъница оттам видяло
в мъглата сива ален диск.*

В МОСКВА

*Тук, в старите пресечки зад Арбат е
градът съвсем особен... Пак е март.
В мансардата е схлупено, студено
и с плъхове; но нощем е чудесно.
По пладне — звън, капчуци, слънце грее.
А нощем стегне студ и стане чисто
и светло — и отново съм в Москва:
далечната, отколешната. Сядам,
без огъня да паля, край стъклата,
облени с лунен зрак и гледам парка,
звездите редки... Как е нежно само
напролет нощното небе! И как
спокоен — месецът. Подобно свеци
златеят кръстовете. През клонака
в дълбокото небе сияят меко
на църквичите куполите — сякаш
златоковани шлемове...*

НА ОТКОСА

*Печален бряг! Във висината синя
гранитите се вдигат в порив луд,
а долу: хаос, каменна пустиня,
чакъл — лавина, дяволски приют.*

*Но бедността смирена е. Висока
скала ѝ е опора — в скален скат
влепена сакля... Рабът на пророка
доволен е от малко в тоя свят.*

*И на̀ — живее. Хиждата убога
извива синкав дим. Коза стърчи...
И от скалата, щръкнала в тревога,
блестят — ахати — детските очи.*

КАМЕНЕН ИДОЛ

*Корава, сгърчена от зной трева.
Степта — безкрайна, в синкаво сияние.
Пак череп — конска бялната глава,
пак идол — каменно ваяние.*

*И как са сънни плоските черти.
И колко първобитно-грубо тяло.
Но аз стоя, боя се аз... А ти
усмихваш ми се някак вяло.*

*Изчадие на древните тъми!
Не ти ли гръмовержец бе, не ти ли?
Не Бог, не Бог ни е създал. Сами
от страх сме богове творили.*

РУИНИ

*Над понта син — сивеещи руини,
развалини на гръцки стар затвор.
На север — голи хълмове, рътлини,
на юг — вълнистият простор.*

*В проломите — маслини костеливи
и спътник на руините — пелин,
а под стените — сипеи ръждиви
и морски гъст аквамарин.*

*Там — вътре — влажно, пусто е, сред здрача,
но весело тревожим тоя сън:
как ехото се блъска и изскача
през амбразуриите навън.*

*Октомври уж, а тук е още лято:
какво, че се е жлътнала трева,
небето е със светлина налято,
морето — с нежна синева.*

*И тихо е сред старите руини,
вълните мият острите скали
и аз следя: в морето — бригантини,
в небето — плавните орли.*

*Морето ме приспива с шум атласен.
И сякаш няма друг живот, а на:
все блясъци, лазур и въздух ясен,
простор, покой и светлина.*

МОРЕТО Е САПФИРНО ОГЛЕДАЛО...

*Морето е сапфирно огледало.
Златисто-млечен люляк, на вълни...
Дъга в дъжда по залез е изгряла.
Над саклята син тънък дим сладни.*

*И каца чайка в заливче скалисто —
подобно плувка... После излети
и изведнъж синджирчето сребристо
под розовите лапки зърнеш ти.*

*Скалите в залива са се смълчали,
блести разплавен изумруд под тях.
А нейде там — и бисер, и опали
трептят в сапфирено-зелена прах.*

ТЪНЕ СЛЪНЦЕТО — РАЗЖАРЕН ВЪГЛЕН...

*Тъне слънцето — разжарен въглен —
зад пустинята. Сред здрач размъглен
дреме шайката. Настава час:*

*слънцето изпратили, ще се събуем
и под свода звездно-син, непредсказуем,
милосърден... ще направим пак намаз.*

*И какво ли знаем, скитници-пастири?
В спомена за приказките всеки дири
родни минарета, бащин стан.*

*Разтвори, Всевечни, пак над тая синя
свечерено-каменна пустиня
книгата небесна — наш Коран!*

*Ничком паднали с последни сили
в сладък страх, очите си измили
с пясъка хладнеец, с влажен мрак,*

*ще издигнем глас с молба, ще креем
и в прахта пред Теб ще се разлеем
като див талаз на морски бряг.*

ПЛАНИНСКА ДОЛИНА

*Бледозелени, печални — звездите...
Спомням си — здрачът, лесът.
Влага и мрак в долината дълбока,
хлад небесата струят.*

*Дълго стремях се, звезди, и жадувах
за висина...
Ето ме тук. И какво ли? Чукари.
Сумрачно. Страх. Тишина...*

*Вие, о, бледи звезди в планините,
взрени сте в близката смърт.
Как тѣй зовете? С какво ни привлича
всички бездѣнната твърд?*

НА ЛОЗЕТО

*Ужасна задуха и тук. Не трепва, спи
лозата сгърчена. Морето се стопило
и бялото шосе очите ти слепи.
А вилата на хълм стърчи — на голо било.*

*Нахълтвам вътре. Рай! Прохлада, тъмнина
зад щорите... Но не — и тук пощада няма,
през цепките струи гореща светлина,
редее здрачът и златее — суха слама.*

*След миг — и свикваш пак и си представяш все,
че там отвън море сияе в тишината,
че няма сенчица край прашното шосе
и цялата земя гори сред маранята!*

АЙЯ-СОФИЯ

*Светилници горяха, непонятен
език звуча — Свещения Коран
четеше шейхът; сводът необятен
сред мрака чезнеше смълчан.*

*Възнесъл крива сабя над тълпата,
той вдигна лик, закри очи — и страх
съзря: примрели, слепи на земята
лежаха всички в трепет плах.*

*На сутринта бе светло и цареше
смирена и свещена тишина,
и ярко слънце купола златеше
в непостижима висина.*

*И гълъби там гукаха, сновяха,
и през прозорчетата с тоя зов
и сводът син, и въздухът зовяха
към вас — о, пролет, и любов!*

ПЕЧАЛ

*Посред руини на ската скален —
рат кипариси... И с вой сърдит
ехти морето. Вгълбен, печален,
пустинен остров и гол гранит.*

*Мъгли се влачат — брегът смрачен е.
Крила на чайки — в брега скалист
се бие пяна... Прибойт стене
и леден вятър лети със свист.*

*И някой скръбен, в одежда тъмна
в морето взрян е... А в него — скръб
и нощен сумрак...*

САТАНАТА КЪМ БОГА

*И когато казаха на ангелите:
паднете ничком пред Адам,
всички паднаха, освен Евлис,
който беше от огън.*

Корана

*От огън съм, Адам — от мъртва глина,
пред него ли — кажи — да падна аз!
Е, хвърляй в огън суха листовина,
смиривай с листи живата му страст.*

*Не би успял! Червената коприна
на моя стяг ще вдигна... Виж: Адам
от мен обзет е! Ще опаля тая глина,
като грънчар и звук, и якост ще ѝ дам.*

БУХАЛ

*Елов столетен шатър, в пустош дива.
През гъсталака в ярките лъчи
с безумно удивление той впива
налените със златна злъч очи.*

*И стрелях аз. Той трепна — и безшумно
се свлече в коренака с мъх зелен.
Но и в мъха блестят, горят безумно
лъчисто-златните гледци пред мен.*

*Крилата поломени разпластил е,
взрян зло и диво в моето лице;
и нокти впива, бесен от безсилие,
железни нокти в хлъзгавата цев.*

ОГРОМЕН, АЛЕН, ГРОХНАЛ ПАРАХОД...

*Огромен, ален, грохнал параход,
пристигнал чак от Сидни, е на кея.
Белее кеят. Жега е. И в нея
синее се безоблачният свод.*

*На слънце, в тишината, в изумрудна
вода, наляво килнат, по обяд
гигантът спи. Спи кеят в остър чад.
Спят докерите... В жегата безлюдна.*

*В прозирната вода — заострен кил,
цял в мидички... Утайка зеления,
с която край Суматра и край Ява,
и в Океана цял се е покрил.*

*А негърче с омазнен фес в ръждива
висяща кофа маже борда пак.
И върху аления пресен лак
водата слънчеви петна разлива.*

*Очите лакът лепкаво-нагрян
слепи... Маймунчето-момче запява
като през сън... И чужда скръб поява
от простицката песен на Судан.*

РАСТЕ, РАСТЕ МОГИЛНАТА ТРЕВА...

*Расте, расте могилната трева,
зелена, весела и вечно-жива.
Дъждът веднъж ли плочите измива
и мъх покри ненужните слова.*

*Проплаква вечер совата едва,
зове душата ми непаметлива
и склепът рухнал укора не скрива —
но ти, земя, си в своите права.*

*Сред залеза, деня окървавил,
как облачният Кремъл се въззима!
Как остри сред степта необозрима
са мелниците с порив лекокрил!*

*Земя, земя! Тъй сладък зов! Април!
И в загубата щастие ли има?*

ПОСЛЕДНИ СЪЛЗИ

*На люлката задряма, отмаляла —
сред дачен смях. Лазурни небеса.
Изгря звезда. Ветрец. Изплува бяла
луна — и всичко стихна начаса.*

*В морето — смътни блясъци. Роса
блещука по стъклото на портала...
И се събуди тя и с още вяла
ръка поправи сухата коса.*

*Замисли се. Простора заоглежда.
Взе огледалце с някаква надежда
и блесна то с метална светлина.*

*Да, май белее: първата слана.
Повдига счупена от горест вежда.
Студено гледа бледата луна.*

НОЩЕН ПРИЮТ

*Светът е гора — нощен приют
за птиците...*

Брамини

*По залез топло, тъмно е в гората
и в топлите води догарят сетните зари.
Падни под навеса зелен, сред тъмнината,
и, приютен, замри.*

*А утре — в утро росно и сребристо —
трепни с крило, душа, сред гъстия листак
и разтвори се, изчезни в небето чисто:
в родината върни се пак.*

КРАЙ ТИЯ ПЛОСКИ ЗНОЙНИ БРЕГОВЕ...

*Край тия плоски знойни брегове —
все пясъци... бодли трънакът вдига.
Морето с пищноцветното индиго
зад дюните не трепва с часове.*

*И чайка няма. Леко пропълзява
разчекнат рак. Жълтее рибя кост.
И на брега пламтящият откос
в лилави полутонове изтлява.*

КАИН

Идва род, отминава,
а земята пребъдва вовек...
Не, той вдига в прослава
на безброй племена Баалбек.

Той убиец е, черен,
но прекрачва той райския праг.
От смъртта разтреперан,
я погледна в очите все пак.

Жадно търсейки Бога,
пръв могъщия Бог прокълна.
И на прага, в тревога,
падна той и видя — тъмнина.

Но и в мрака ще слави
светлината, ума, мъдростта;
и следа ще остави —
храм на слънцето вдига в нощта!
Великанът сърдит е —
с кръв налени, очите горят
и в Ливан долините
под товара огромен ехтят.

Синекъдър, опасен,
цял от зной и от пустош ръждив,
с лъвска кожа препасан,
тежка кожа на лъв златогрив.

Бърза, хвърля, подпира
и скала връз скалата пласти,

*и трепери, умира,
но мъсти на Твореца, мъсти!*

ХРАМЪТ НА СЛЪНЦЕТО

*Шест златозарни мраморни колони,
безкрайни злачни долини, Ливан
сред снегове, под сини небосклони.*

*Видях аз Нил и Сфинкса-великан,
видях аз пирамидите... Руини,
по-силни сте с вида си разтерзан.*

*Жълтее камък пепелен и стине
по гробници, затрити в океан
от пясъци. Възторг на дни пустинни.*

*Патриархално-царствен, изтъкан
от сурнат сняг сред скалните наклони —
лежи изпъстрен талес връз Ливан.*

*Под тях — лъки, градини благовонни
и сладостна като планински хлад
водата малахитова ромони.*

*Становище на първия Номад.
И нека днес царят покой, забрава:
безсмъртно слънце — портикът огрят*

към свят блажен отново ни отправя!

САТУРН

*Разсипаните огнени зърна
растат без край и будят в теб тревога.
Мълчи духът пред тая глъбина:
велик и вечен е трудът на Бога.*

*Но в презнощ, там на изток, сред мъгла
Сатурн — оловноблед мъртвец — съзреш ти...
Наистина жестоки и зловеци
са, Боже, твоите дела!*

В ПОЛЕТО — СУХОСТЕБЛИ КУКУРУЗИ...

*В полето — сухостебли кукурузи,
ластуни бледи, път изрит криви;
в морето — хлад и синкави медузи
и под водата — алени тревни.*

*Поля и есен. И море в покоя,
и голи зъбери в нощта. Вървим
към тъмен бряг... Морето чезне в своя
потаен сън: велик, невъзмутим.*

*— Водата виждаш ли? — мъглив, живачен
отблясък — не земя, не свод — съзрях;
отблясък звезден там, под нас, сред здрачен
бездънно-блед фосфоресциращ прах.*

ГРОБНИЦАТА НА РАХИЛ

*„И тя умря, и я погребя Яков
сред път...“ На гроба ѝ — ни знак,
ни име... Камъкът — еднакъв.*

*И само нощем трепка нежен зрак
и креденият купол в късна доба
изпълва с бледост тайнствения мрак.*

*Пристъпвам плахо в сумрака към гроба
и трепетно целувам, гръб превил,
праха по тоя камък бял и объл.*

Най-сладката от думите! Рахил!

БОГ

*Тих морски бриз. И месецът двурог,
над уличката селска слязъл, гледа.
Зад хатата бе пустош, мрак дълбок,
а тя — мъртвешки бяла, като креда.*

*Тих южен бриз. Ноцта бе топла, бледа.
На пясъка, покрай брега висок,
вълната, свела сънно чело, с Бог
пак водеше живителна беседа.*

*И месецът зад тъмния откос
облял бе гробищата в зрак и помня:
Бог беше ясен, радостен и прост.*

*Бе в полъха, в душата ми бездомна
и трепкаше във всеки звезден грозд
сред синевата чиста и огромна.*

С МАЙМУНКА

*Ах, как е тежка турската латерна!
Върви хърватин сгърбен и брадат
по вилите. Маймунка рижо-черна
с поличка смешно тътри се отзад.*

*И старческо, и детско нещо има
в очите ѝ. По-чер е от катран
хърватинът. Прах, жега нетърпима.
Далече от Одеса е Фонтан.*

*Оградите-дантели тънат в рязка
дървесна сянка. Душно като в пещ.
В листата — слънце. И морето бляска...
Денят ще бъде дълъг и горещ.*

*И сънно, сънно. Стрехите на вид са
разплавено стъкло. Велосипед
ще прелети с безшумен мах на птица,
ще прогърми фургонът немски с лед.*

*Да беше пийнал! Има и копейка.
А, ето будка. Чашата кипи
в ръцете на усмихната еврейка...
Далече е... Липи, липи, липи...*

*Във взора на детето-старче плава
печал. Мъжът от жажда е пиян.
Но пие то: с ръчицата лилава
как сграбчва белопенния стакан.*

С набръчкан лоб надига то стакана,

*той дъвче хляб с пресъхнала уста
и скрива се на сянка под платана...
Ах, Загреб е мечта!*

САВАОТ

*Аз помня сумрак в каменни портали,
в средата зрак — червен блестящ атлас
през царските врати с резби изгряли
под златостенния иконостас.*

*Аз помня купол грубо-засинял:
там Саваот с простряна длан цареше,
над скудно-тъмната тълпа изгрял;
и звезден сонм сред облаци кръжеше.*

*Бе вечер, март. Струеше синева
в прозорчетата, в купола пробити;
звучаха мъртво древните слова.*

*Отблясъци по плочите изтрити.
И бялата и стряскаща глава
течеше сред звезди, в мъгла повити.*

БЕДУИН

*Зад Мъртвото море — изпепелила
е жега планините... Зной. Обяд.
В Йордан изкъпал своята кобила,
той пуши. Пясък — като мед нагрят.*

*Зад Мъртвото море сред знойна свила
тече мираж. В полята — огнен ад.
Див гълъб гука. Пролет е — развила
мушката, олеандри с ален цвят.*

*Дремливо тананика си. Възпява
мушката, олеандри, зной и дим.
Сух като ястреб. Дрехата корава*

*се свлича... Бард, разбойник, пилигрим...
Дими той — радостен, че с дим сравнява
в стиха си планините зад Сидим.*

ЛУЦИФЕР

*В Айя-София гълъби кръжаха,
сумтя молла. Еректеон бе ням.
И Омировите герои там —
в музеите — скучаеха, мълчаха.*

*Лежеше Сфинксът в пясъка, с уплаха
изпълнен. В Израел, сред всички сам,
скрижалите в ковчега с плач редяха.
Христос напусна родния си храм.*

*Това е рай, Ливан. Денят — огрян.
Снегът — атлаз. Из пещерните двери
текат стада. Лъките — в бял тамян.*

*О, свят на Авел! Чисти детски вери!
Зад хребетите на Антиливан
блестящ и гаснещ Луцифер трепери.*

ОТЧАЯНИЕ

*И новия, в порфира и позлата,
нарекоха владетел на Иран.
От нож лишиха стария тиран,
но плахо пак, с поклони до земята.*

*В Испания, сред варварския стан —
рев, мозък под конете, в кал разлята...
Кърви и зее раната в ребрата
Христови. Боже, чуй света презрян!*

*Аз плаках в злоба, плаках от позора,
от мъка и надежда; дълго сам
мълчах от скръб, безсилие и срам.
Но колко жадно вярвах: скоро, скоро!*

*Днес чуваш само вопли. В тия дни
все тоя стон: Лама сабахтани?*

ХУДОЖНИКЪТ

*Пресече по хрущящия чакъл
градината, огледа водоема,
приседна... Зад дома му се въззема
Яйла — с контура близък, тежко-жълт.*

*А в храста жерав, изнурен от зной,
мълчи. Унил, едва се е изправил;
кракът — вдървен... — Ах, птицо, Ярославъл
и Волга май ни чакат — казва той.*

*И се усмихва, мисли отмалял
как тук ще го изнасят... Ще изглежда
на слънце сива черната одежда,
жълт — огънят, домът — сред синьо — бял.*

*„Кадилница размахва поп с тумбак,
след него хор... И жеравът, от хора
подплашен, ту подскача край стобора,
ту бие с клюн по тежкия капак!“*

*Задъхва се. Шосето е покрил
сив прах, горещ сред маранята суха.
Пенснето снema, мисли си и буха:
„Д-да, всичко шарж е... Пълен водевил“...*

ВИНО

*На Яйла зазеленя букака,
пламенее стройната ела.
Как душата там, на север, чака,
чувствайки, че пролет е дошла.*

*Щом в лозята, с листи пременени,
време за цъфтеж се възцари,
в зимниците тъмни и студени
в бъчвите златисто вино ври.*

СБОГУВАНЕ

*Усоен дол, посърнал под платаните,
изрити с пусти речища места —
от морави лалета са осяни те
и в злато от листа.*

*Залезе слънцето и възвести нощта;
студен ветрец... И в твоите очи
сълзата чиста, като перла стинеца,
се мигом помрачи.*

БЕЗ ИМЕ

*Могилата — разкрита. В саркофага
спи като страж. С железен меч в ръка.
На звучен чист език беззвучна сага
го слави с орнаменти все така.*

*Ликът му — скрит. Забралото е паднало.
Изгнил е плащът. Бронята — в ръжда.
Бил воин. Вожд. Но името откраднала
и скрила се на чер жребец Смъртта.*

СЛЪНЧЕВ ЧАСОВНИК

*Часовникът с емайл, сред здрача плах
тиктакал леко и нетърпеливо,
отдавна спрял е. И расте коприва
в градините с камари смет из тях.*

*Махалото лъчисто, с бодър мах
измервало футляра, си почива,
завряно на тавана сред архива
и склепът тъне сред безимен прах.*

*Но аз — аз служих праведно и свято.
Мен слънцето злати ме по обяд,
нощта сребри ме, със звезди осята.*

*Позеленя и моят циферблат,
но Бог стрелката медено-зелена,
сам Бог я движи. С цялата вселена.*

КУЧЕТО

*Мечтай, мечтай. Със златна жар в очите
унило гледаш: в ранните тъми
фъртуната, размахала метлите
на сухите тополи, въвн дими.*

*В нозете ми се гушиш, скръб гнети те
и мислиш — да, душите си сами
терзаем... чужди някакви земи,
там в пустошта... Зад Перм, зад планините.*

*Света си спомняш — чужд за мен, далечен:
лед, тундри, чумове, безкрайна зима
сред твойта дива, ледена страна.*

*Но аз човек съм: като Бог обречен
да разбере скръбта необяснима
на всички племена и времена.*

ПОЛУНОЩ

*Ноември. Влажна полунощ. Градчето
белее в лунната дрезгавина;
спи всичко в безответна тишина.
С тържествен шум обажда се морето.*

*Пред комендантството стърчи в небето
пилон с прогизнал флаг. Сред светлина
мъглива, мътна — хладната луна
ту хвърли взор, ту скрие си лицето.*

*Отивам към откоса. Грохот. Зрак —
по-блед, по-тайнствен в пустошта печална;
вълни заливат лятната къпалня.*

*Далече — сива бездна. Пълен мрак.
А тук скали, от пяната облени,
лъщят подобно дремеци тюлени.*

РАЗСЪМВАНЕ

*В пустинята подобно птиче ято
белее фортът. Пясъци. Страна
на голи дюни. В изгревното злато
как рязко лилавее... Ранина.*

*Но рейдът чака слънцето. Разля то
зари... „Мароко“ бълва дим. Вълна
в метални сажди, в бликове, в петна
се полюлява плавно и разлато...*

*Ей първи лъч. Десетките стъкла
по борда пламват. Пара. Шум. Свистене.
И пак сирените дерат гърла.*

*Лодкарят бялва зъби, взел гребла:
звънчето в порта как зове, как стене
сред грубото, тържествено мучене.*

НОЩНИ ЩУРЦИ

*Крайбрежна креж и сипеи ронливи,
и гола степ под лунна светлина.
Кристален звън е слял небе и ниви.*

*Пропит в цветя, жита, зеленина,
не млъква и за миг, но от звънтежа
не трепва изгревната тишина.*

*Ноцта брега охлажда — чиста, свежа,
ноцта рибарска мрежа влачи в тоя час,
но потъмнява златната ѝ мрежа.*

*Степта запява. И душата сякаш клас
налят е... Бързайте — зове земята;
люби, твори, мечтай, пиян от страст!*

*От бледите звезди сред небесата
до долу, дето стине тоя лунен сън,
се точат нишки в трепетна позлата.*

От сонм души е сплетен този звън.

РИТЪМ

*Отсреща в хола с удари унили
часовникът изпрати този ден;
и миговете — тръпки лекокрили
към самота, забвение и тлен —*

*за миг тревожния си бяг смирили,
коват пак своя златен орнамент:
зашеметен от ритъма край мен,
аз пак съм във властта на тия сили.*

*Очи отворил, виждам: лъч трепти
и чувам как сърцето равно бие,
и тоя стих игриви ритми крие,
и музика от сферите ехти.*

*Да — ритъм, бяг... Без цел стремим се ние!
Но страшно е без устрем и мечти.*

САМОТА

*Изпита компаньонка, чужденка,
се къпеше в морето в хладна вечер
и чакаше все някой да я зърне
как бързо ще изскочи, полугола,
с прилепнало трико, иззад прибоя.
А после, метнала широк халат,
приседна на брега и яде сливи,
и едър пес с накъсан лай търчеше
из люляковата крайбрежна пяна
и с жарка паст се хвърляше зарадван
към топката, която с рязко „гор!“
тя мятеше в морето... Светна фарът
като звезда лъчиста там, в далечината...
Влажнееше брегът, възлезе в свода
луната и се чупеше, блестеше
зеленият ѝ гланц върху вълните... Горе,
на стръмния откос, в небето светло
тъмнееше една самотна пейка...
И там, на нея седнал, гологлав,
писател, сито хапнал у познати,
запалил бе цигара и с усмивка
си рече: „С туй раирано трико
на зебра, честно казано, прилича“.*

НОЩНА РАЗХОДКА

*Гледа луната поляните сини,
храма, превърнат в прозирни руини.
В мъртво абатство два скелета бледи
водят без край полунощни беседи.
Дама и рицар, склонил се над дамата
(череп озъбен и череп безух);
— Черната чума затри ни и двамата,
и затова сме си близки по дух.
Аз съм, мадам, от десети век. Вие,
ах, извинете ме, но откъде сте?...
Тя се озъбва и в отговор вие:
— Ах, колко млад сте! Та аз съм от шести!...*

В БЛЯСЪКА ХЕЛИОТРОПОВ НА ЯРКИТЕ МЪЛНИИ...

*В блясъка хелиотропов на ярките мълнии
облаци димни се мяркат, с пламъци пълни.
Нейде на хълма далече призрак — дъбрава.
В мокрия валог пред къщи — бяла морава.*

*Мълнии в мрака се стапяха, с громол плющяха
водните шибаци струи по нощната стряха.
И металически страшно, в дива уплаха,
гъски сред мрака крещяха...*

НЕБЕТО ЗВЕЗДНО САМО — СВОД БЕЗМЕРЕН...

*Небето звездно само — свод безмерен;
и кръглата луна
се визира цяла нощ в отвора черен
на щръкнала стена.*

*И вятър свеж се носи из простора —
сарматска дива степ;
и шум среднощен, сякаш — бор до бора —
се гъне лес край теб:*

*това е понтьт, гробове той рие
и с лунни светлини
косите на удавниците мие
сред своите вълни.*

СУША В РАЯ

*Не трепват палмите смалени.
От жажда и от скръб мучат
сребристоголасите елени
и змии в пясъка гризат.*

*Сред пари трепетно разстлани
виж диска слънчев в огнен прах...
И сам Творецът, стиснал длани,
е цял тревога днес и страх!*

КАДИЛНИЦА

*Веднџж в Сицилия сред манастир забравен
по плочника разбит на храма изоставен
в олтара разрушен въведе ме пастир
и там видях престол — сред тоя рухнал мир —
а отстрани в праха могилно-зазлатяла,
отдавна празна и отдавна догоряла
съзрях кадилница, и от катран дори
по-черна — в сажди от жарта и от тамяна.*

*О, пълно с плам сърце, и с жар благоуханна,
не я забравяй ти. До черно изгори.*

ПРИКАЗКА ЗА КОЗАТА

Тези вълчи очи ли, звезди ли — сред стилове голи и черни?

*Късна есен, помръзлек и тъмно край теб като в рог.
Оголелият дъб, от небесния блясък разтърсван,
трепери
и хрусти под нозете ти сухо сребро.*

*Вкаменени, пътеките летни се губят в пределите.
Ти сама си, Коза, в тая есенна приказка страшно
мълчиш!*

*И цъфтят и горят сред железния мраз изгладнелите
вълчи, Божии очи.*

МЛАДОСТ

*В леса изсъхнал дълъг бич свисти,
из храсталака щъкат крави
и синият кърпикожух цъфти,
и листи шушнат в редките дъбрави.*

*И облаци дъждовни стелят дим,
и свежи ветри духат из полето,
и в тайна радост се топи сърцето —
животът като степ е пуст, необозрим.*

КАЛАБРИЙСКИ ПАСТИР

*Парцали, нож... И с цвят на черна кръв — две
гневни,*

две втренчени очи.

Сън с прежни дни сред тия пущинаци древни.

Изцвърка дрозд. Пет-шест овце. Коза стърчи.

Наоколо — пустеещ камънак,

жълтее хвоц. В далечината — храм, руини.

Далечни планини с мъгливо-син гръбнак

и сенки облачни по спечени рътлини.

ПОСЛЕДНАТА ПЧЕЛА

*Златокрила пчела с черно мъхесто тяло,
забръмчала унило в безлюдния ден,
ти в приюта човешки защо си влетяла
и скърбиш сякаш заедно с мен?*

*Вън е зной, светлина, колко много багрило,
безметежни и жарки са сетните дни.
Полети, побръмчи — и в цвета на бодила
върху плюша лилав отдъхни.*

*Ти не знаеш човек с какви мисли живее,
че безлюдни са всички поля,
че суровият вятър в нощта ще отвее
златокрилата суха пчела.*

ПОМПЕЙ

*Помпей! Веднъж ли скитах с изумление
из уличките тесни... Но Помпей
от гробница по-скучен е за мене,
по-мъртъв и по-чист от нов музей.*

*Виновен ли съм, че не помня днес
ни кой къде живял е, ни коя ли
красавица под звездния навес
танцувала е с трепетни воали.*

*Запомних само римските следи
от колесници, плочите изтрити,
Везувий, плодни равнини, бразди...*

*Бе пролет. Като мед в незрими пати
в сърцето жадно с радост, до екстаз —
в живота влюбен — сили трупах аз.*

И ЦВЕТЯ, И ПЧЕЛИ, И ТРЕВА, ОТ РОСАТА ОМИТА...

*И цветя, и пчели, и трева, от росата омиа,
и лазур, и пламтящ небосвод...
Ще удари часът — Господ блудния син ще попита:
„Ти щастлив ли бе в тоя живот?“*

*И забравил за всичко, ще зърна отново простора,
пътя бял сред жита и лъки с избуяла трева —
и задавен от сладостен плач, ще оборя
в милосърдните скути глава.*

ЗА ПТИЦАТА — ГНЕЗДО, В БЪРЛОГА — ВСЕКИ ЗВЯР...

*За птицата — гнездо, в бърлога — всеки звяр.
Как горко тупкаше гръдта ми плаха,
когато сбогом аз, в младежката си жар,
си вземах с мойта родна стряха.*

*В бърлога — всеки звяр, за птицата — гнездо.
Как бие пак гръдта ми отмаляла,
щом вляза, сторил кръст, в нает от чужди дом
с торбичка вече овехтяла.*

Издание:

Иван Бунин. Листопад и други стихотворения

Подбор и превод от руски: Кирил Кадийски

Издателство „Захарий Стоянов“, 2003

ISBN: 9547393189

Поредица: Ars Poetica

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.